

projektu – wersja robocza z dn. 2007-06-29

USTAWA

z dnia ..... r.

o zmianie ustawy o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina

Art. 1.

W ustawie z dnia 22 stycznia 2004 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (Dz. U. Nr 34, poz. 292, Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2006 r. Nr 171, poz. 1225 i Nr 208, poz. 1541) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 17 dodaje się ust. 4:

„4. Warunki, o których mowa w ust. 1 nie dotyczą podmiotów, o których mowa w art. 16 ust. 3, jeżeli podmioty te odpowiadają definicji „drobnego producenta”, określonej w art. 2 lit. c Rozporządzenia Komisji (WE) nr 884/2001 z dnia 24 kwietnia 2001 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania dotyczące dokumentów towarzyszących przewozowi produktów winiarskich oraz rejestrów prowadzonych w sektorze wina (Dz. Urz. WE L 128 z 10.5.2001, str. 32, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 32 str. 202, z późn. zm.)

2) załącznik otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej ustawy.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ..... 2007 r.

Załącznik do ustawy
z dnia .....
(poz. ....)

**ODMIANY WINOROŚLI PRZEZNACZONE DO UPRAWY W CELU
POZYSKIWANIA WINOGRON DO WYROBU WIN GRONOWYCH**

1. Odmiany winorośli o owocach jasnych:

- 1) Aurelius;
- 2) Aurora;
- 3) Auxerrois;
- 4) Bacchus;
- 5) Bianca, synonim Bianka;
- 6) Bronner;
- 7) Chardonnay;
- 8) Chasselas, synonim Chrupka;
- 9) Csaba Gyöngye, synonim Perła Czabańska;
- 10) Cserszegi Fűszeres;
- 11) Devin;
- 12) Ehrenfelser;
- 13) Elbling;
- 14) Göcseji Zamos;
- 15) Goldburger;
- 16) Goldriesling;
- 17) Gyöngyrizling, synonim Perlrriesling;
- 18) Helios;
- 19) Hibernál;
- 20) Irsay Olivér, synonimy: Muszkat Olivér, Muscat Olivér;
- 21) Johanniter
- 22) Kerner;
- 23) Kristály (Węgry),
- 24) Madeleine Angevine 7672 , synonimy: Madeleine Angevine, Magdalenka Andegaweńska;
- 25) Madeleine Sylvaner;
- 26) Merzling;

- 27) Milia;
- 28) Muscat Blanc, synonimy: Muszkat Biały, Muszkat Żółty, Muscat Lunel;
- 29) Muscat Ottonel, synonim Muszkat Ottonel;
- 30) Muškát Moravský, synonim Muszkat Morawski;
- 31) Müller Thurgau, synonim Rivaner;
- 32) Neuburger, synonim Neuburskie;
- 33) Optima;
- 34) Orangetraube, synonim Zaehringia Nobilis;
- 35) Orion;
- 36) Ortega;
- 37) Phoenix;
- 38) Pinot Blanc, synonimy: Pinot Białe, Burgundzka Biała;
- 39) Ravat Blanc;
- 40) Reform;
- 41) Rieslaner
- 42) Riesling;
- 43) Saphira;
- 44) Sauvignon Blanc, synonim Sauvignon;
- 45) Scheurebe;
- 46) Serena;
- 47) Seyval, synonim Seyval Blanc;
- 48) Sibera;
- 49) Solaris;
- 50) Sylvaner, synonim Silvaner;
- 51) Veltliner, synonim Grüner Veltliner;
- 52) Victoria Gyöngye;
- 53) Vidal Blanc, synonim Vidal;
- 54) Vignoles;
- 55) Zala Gyöngye, synonim Perła Zali;
- 56) Zengő;
- 57) Zenit.

2. Odmiany winorośli o owocach różowych lub czerwonych:

- 1) Fr 868-59, synonim Freiminer;
- 2) Frücher Roter Malvasier, synonimy: Weltlińska Czerwona Wczesna, Malvasia;

- 3) Kernling;
- 4) Palava;
- 5) Perle, synonim Perła Alzey;
- 6) Pinot gris, synonimy: Pinot Szare, Burgundzka Szara;
- 7) Siegerrebe, synonim Sieger;
- 8) Traminer, synonimy: Gewürztraminer, Savagnin;

3. Odmiany winorośli o owocach ciemnych:

- 1) Alcolon;
- 2) Agni;
- 3) Baco Noir;
- 4) Cabernet Cantor
- 5) Cabernet Carbon;
- 6) Cabernet Carol;
- 7) Cabernet Cubin;
- 8) Cabernet Dorio;
- 9) Cabernet Dorsa;
- 10) Cabernet Franc;
- 11) Cabernet Mitos;
- 12) Cabernet Sauvignon;
- 13) Cascade;
- 14) Castel 19637, synonim Castel;
- 15) Chambourcin;
- 16) Dakapo
- 17) De Chaunac;
- 18) Domina;
- 19) Don Muscat, synonim Muszkat Doński;
- 20) Dornfelder;
- 21) Dunaj;
- 22) Dunkelfelder;
- 23) Frankovka, synonimy: Limberger, Blaufränkisch;
- 24) Frühburgunder, synonimy: Pinot Noir Precoce, Pinot Wczesne, Burgundzka Wczesna;
- 25) Gamay;
- 26) Landot;
- 27) Laurot;

- 28) Leon Millot;
- 29) Marechal Foch;
- 30) Medina;
- 31) Merlan
- 32) Merlot;
- 33) Monarch;
- 34) Nitra;
- 35) Oporto, synonym Portugalska Niebieska;
- 36) Pinot Noir, synonymy: Pinot Czarne, Burgundzka Czarna;
- 37) Pinot Meunier, synonym Meunier;
- 38) Prior;
- 39) Rathay;
- 40) Regent;
- 41) Roesler;
- 42) Rondo;
- 43) Rosa;
- 44) Rubinet;
- 45) Svatovavřinecke, synonym Saint Laurent;
- 46) Syrah, synonym Shiraz;
- 47) Tauberschwarz, synonymy: Karmazyn, Süßrot;
- 48) Turan, synonym Agria;
- 49) Zweigelt, synonymy: Blauer Zweigelt, Zweigeltrebe, Rotburger.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy z dnia 22 stycznia 2004 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (Dz. U. Nr 34, poz. 292, z późn. zm.) ma na celu:

- 1) ułatwienie podjęcia produkcji win gronowych przez podmioty posiadające własne uprawy winorośli, w tym szczególnie rolników, wytwarzające nie więcej niż 1000 hektolitrów wina roczne,
- 2) podniesienie konkurencyjności małych i średnich producentów zajmujących się wyrobem wina gronowego z własnego surowca,
- 3) pełne wykorzystanie możliwości jakie stwarzają przepisy Unii Europejskiej w sprawie wspólnej organizacji rynku wina dla rozwoju upraw winorośli i produkcji win gronowych w małych i średnich gospodarstwach rolnych w Polsce,
- 4) usunięcie błędów redakcyjnych dostrzeżonych w wykazie odmian winorośli z których można pozyskiwać winogrona do wyrobu win gronowych przeznaczonych do obrotu, oraz uzupełnienie tego wykazu o szereg odmian winorośli, które sprawdziły się w Polsce w uprawiane na wino, a nie zostały w nim dotąd uwzględnione.

I. Zwolnienie producentów wyrabiających wyłącznie wino gronowe uzyskane z winogron pochodzących z upraw własnych, odpowiadających unijnej definicji „drobnego producenta” z przepisów art. 17 ust. 1 ustawy.

Już w latach poprzedzających nasze wstąpienie do UE wielu polskich rolników dostrzegło w uprawie winorośli i produkcji win gronowych potencjalne źródło dochodów i szansę na utrzymanie swoich gospodarstw. Do dzisiaj co najmniej w kilkudziesięciu gospodarstwach rolnych powstały winnice i podjęto udane próby produkcji win gronowych. Polska jest dziś praktycznie jedynym krajem UE posiadającym większe tereny przydatne dla towarowej uprawy winorośli, nie objętym zakazem sadzenia nowych winnic. Istnieją też spore możliwości uzyskania pomocy finansowej na rozwój produkcji win gronowych, np. z funduszy strukturalnych i ze środków na restrukturyzację i przekształcenia winnic. W tej dziedzinie Polska uzyskała nawet pewne uprzywilejowanie w stosunku do tradycyjnych krajów winiarskich, np. możliwość refundacji zakupu niekwalifikowanych sadzonek winorośli (zwolnienie ze stosowania dyrektywy nr 68/193/EWG).

Uprawa winnic i wyrób win gronowych z własnego surowca może więc być realnym źródłem dochodu dla wielu gospodarstw rolnych w tych rejonach Polski, gdzie warunki klimatyczne i topograficzne są korzystne dla winorośli. Dotyczy to zwłaszcza małych gospodarstw rodzinnych, gdyż uprawa winorośli w połączeniu z własnym wyrobem wina może zapewnić pełne źródło utrzymania dla jednej rodziny już przy niewielkim, 2–3 hektarowym areale winnic. Dużą szansą jest także rozwój turystyki w oparciu o gospodarstwa winiarskie.

Koniunktura dla rozwoju polskiego winiarstwa jest dziś bardzo korzystna. Jednak z uwagi na wciąż liczne bariery administracyjne właściciele małych i średnich gospodarstw z roku na rok w coraz mniejszym stopniu interesują się produkcją win gronowych z przeznaczeniem do obrotu. Dotyczy to również tych rolników, którzy już poczynili w tym zakresie pewne inwestycje, założyli winnice i zakupili sprzęt do przerobu. Pomimo

poniesionych nakładów rezygnują oni dziś z wyrobu wina, a przynajmniej z przekształcenia tej działalności w źródło dochodu, poprzestając na produkcji na potrzeby własne.

W ten sposób można łatwo zaprzepaścić szansę, jaką daje Polsce bardzo przychylne dla naszych producentów wina ustawodawstwo unijne. Planowana reforma wspólnego rynku wina może bowiem spowodować znaczne zaostrzenie przepisów dotyczących zakładania winnic i ograniczeń w produkcji win gronowych. Dlatego powinno się do czasu ewentualnego wprowadzenia takich ograniczeń uzyskać jak największy areał winnic, który pozwoli na funkcjonowanie polskich producentów win gronowych w kolejnych dekadach.

W pierwszej kolejności należy zlikwidować niepotrzebne bariery prawne i administracyjne, które utrudniają podjęcie wyrobu win gronowych z własnego surowca, szczególnie w małych i średnich gospodarstwach rolnych, gdyż to one mogą najwięcej skorzystać na rozwoju polskiego winiarstwa.

Taką przeszkodę stanowią zapisy art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 22 stycznia 2004r, o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina, który wszystkim podmiotom wykonującym działalność gospodarczą w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich, a więc również producentom win gronowych nakazuje:

„1) wdrożyć system wewnętrznej kontroli wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich, obejmujący w szczególności określenie:

- a) częstotliwości i sposobu pobierania próbek do badań jakościowych,
- b) metody badań,
- c) sposobu postępowania z wyrobami winiarskimi nieodpowiadającymi wymaganiom jakościowym;

2) dysponować planem zakładu obejmującym w szczególności pomieszczenia produkcyjne, magazynowe, socjalne i sanitarne, z zaznaczeniem:

- a) linii technologicznych,
- b) dróg przemieszczania surowców i produktów gotowych,
- c) stanowisk pracy;

3) wyznaczyć osobę odpowiedzialną za kontrolę jakości wyrobów winiarskich;

4) dysponować obiektami budowlanymi wyposażonymi w:

- a) zbiorniki do magazynowania i przechowywania wyrobów winiarskich, których całkowita pojemność technologiczna wynosi co najmniej 50% miesięcznej wielkości wyrobu wyrobów winiarskich gronowych lub 75% miesięcznej wielkości wyrobu fermentowanych napojów winiarskich, a w przypadku rozlewu wyrobów winiarskich pojemność technologiczna zbiorników powinna wynosić co najmniej 25% miesięcznej wielkości rozlewu,
- b) urządzenia filtracyjne zapewniające uzyskanie wymaganej klarowności wyrobu,
- c) urządzenia do przygotowania opakowań jednostkowych, w szczególności urządzenia do ich mycia i dezynfekcji,
- d) urządzenia do napełniania opakowań jednostkowych,
- e) urządzenia laboratoryjne umożliwiające przeprowadzenie analiz fizykochemicznych wyrabianych i rozlewanych wyrobów;

5) zapewnić, aby obiekty budowlane i urządzenia techniczne przeznaczone do wykonywania działalności gospodarczej w tym zakresie spełniały wymagania określone w przepisach o ochronie przeciwpożarowej, sanitarnych i o ochronie środowiska.”

Z treści merytorycznej tych zapisów wynika, że ustawodawca wziął pod uwagę przede wszystkim działalność polegającą na wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich innych niż wina gronowe, prowadzoną na dużą, przemysłową skalę.

Przepisy te bowiem w pkt 1 i częściowo w pkt 4 wchodzą w kompetencję przepisów UE w sprawie wspólnej organizacji rynku wina, określających m.in. sposób pobierania próbek do badań jakościowych i metody tych badań, sposób postępowania z winami które nie odpowiadają wymaganiom jakościowym, oraz wymogi dotyczące wyrobu i rozlewu win gronowych.

Natomiast w pkt. 2–5 przepisy te nie odpowiadają specyfice wyrobu win gronowych w niewielkich gospodarstwach posiadających własne winnice. W szczególności nie uwzględniają one:

- rocznego cyklu produkcji win gronowych,
- stosowania nieinwazyjnej metody klarowania (bez filtrowania) stosowanej powszechnie przy wyrobie win gronowych wyższej jakości, zlecenia na zewnątrz rozlewu wina do butelek, a także wypożyczania sprzętu do filtrowania i rozlewu wina, co jest powszechnie praktykowane przy wyrobie win gronowych w całej Europie,
- zlecenia potrzebnych analiz usługowym laboratoriom, co również jest praktyką powszechną w europejskich krajach winiarskich, a również w Polsce istnieją już odpowiednio wyposażone, akredytowane laboratoria, którym można zlecić takie analizy,
- realiów przestrzennych i organizacyjnych wyrobu wina na niewielką skalę, np. w rodzinnych gospodarstwach rolnych, gdzie do produkcji wina służy zazwyczaj jedno pomieszczenie o powierzchni kilkudziesięciu metrów kwadratowych, w takim przypadku sporządzanie „planu zakładu”, wyznaczenie „linii technologicznych”, „dróg przemieszczania surowców i produktów gotowych” oraz „stanowisk pracy” po prostu kłóci się ze zdrowym rozsądkiem.

Dlatego niniejszy projekt proponuje, aby podmioty produkujące wyłącznie wina gronowe z winogron zebranych z własnych upraw w ilości nie większej, niż 1000 hl rocznie zwolnić z obowiązku stosowania się do przepisów art. 17 ust. 1 ustawy. Przyjęty limit odpowiada definicji „drobnego producenta” wina określonej w art. 29 ust. 1 Dyrektywy Rady 92/12/EWG z dnia 25 lutego 1992 r. w sprawie ogólnych warunków dotyczących wyrobów objętych podatkiem akcyzowym, ich przechowywania, przepływu oraz kontrolowania, oraz w art. 2 lit. c Rozporządzenia Komisji (WE) nr 884/2001 z dnia 24 kwietnia 2001 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania dotyczące dokumentów towarzyszących przewozowi produktów winiarskich oraz rejestrów prowadzonych w sektorze wina.

II. Zmiana załącznika do ustawy, zawierającego wykaz odmian winorośli z których można pozyskiwać winogrona do wyrobu win gronowych przeznaczonych do obrotu.

W wykazie odmian winorośli przeznaczonych do uprawy w celu pozyskania winogron do wyrobu win gronowych, stanowiącym załącznik do ustawy występują błędy w pisowni nazw odmian i ich synonimów oraz dotyczące koloru owoców. Niniejszy projekt koryguje te błędy.

Projekt uzupełnia również wspomniany wykaz o szereg odmian winorośli które nie zostały w uwzględnione w dotychczasowej klasyfikacji. Ponieważ są to odmiany już sadzone i uprawiane w Polsce, a pozyskane z nich winogrona są z powodzeniem wykorzystywane do wyrobu wina warto te odmiany włączyć do klasyfikacji odmian przeznaczonych do uprawy w celu pozyskania winogron do wyrobu win gronowych. Są to następujące odmiany (w nawiasie Kraj Członkowski, w którym odmiana została sklasyfikowana):

- 1) Aurelius (Rep. Czeska),
- 2) Bronner (Niemcy),
- 3) Cabernet Cantor (Niemcy),
- 4) Cabernet Carbon (Niemcy),
- 5) Cabernet Carol (Niemcy),
- 6) Cabernet Franc (Francja),
- 7) Castel 19637, synonim Castel (Dania),
- 8) Dakapo (Niemcy),
- 9) Don Muscat, synonim Muszkat Doński (Dania),
- 10) Dunkelfelder (Niemcy),
- 11) Ehrenfelser (Niemcy),
- 12) Gamay (Francja),
- 13) Göcseji zamatos (Węgry),
- 14) Goldburger (Austria),
- 15) Goldriesling (Niemcy),
- 16) Gyöngyrizling, synonim Perlriesling (Węgry),
- 17) Helios (Niemcy),
- 18) Irsay Olivér, synonimy: Muszkat Olivér, Muscat Olivér (Węgry),
- 19) Johanniter (Niemcy),
- 20) Kristály (Węgry),
- 21) Laurot (Rep. Czeska),
- 22) Madeleine Angevine 7672, synonimy: Madeleine Angevine, Magdalenka Andegaweńska (Zjedn. Królestwo),
- 23) Merlan (Rep. Czeska),
- 24) Monarch (Niemcy),
- 25) Muškát Moravský, synonim Muszkat Morawski (Rep. Czeska),
- 26) Neuburger, synonim Neuburskie (Austria);
- 27) Nitra (Słowacja),
- 28) Orangetraube, synonim Zaehringia Nobilis (Austria),
- 29) Palava (Rep. Czeska),
- 30) Prior (Niemcy),

- 31) Rathay (Austria),
- 32) Roesler (Austria),
- 33) Rieslaner (Niemcy).
- 34) Rosa (Słowacja),
- 35) Rubinet (Rep. Czeska),
- 36) Solaris (Niemcy),
- 37) Saphira (Niemcy),
- 38) Syrah, synonim Shiraz (Francja),
- 39) Tauberschwarz, synonimy: Karmazyn, Süßrot (Niemcy),
- 40) Zengő (Węgry).

Wszystkie wymienione wyżej odmiany spełniają wymagania określone w przepisach UE w sprawie wspólnego rynku wina dla odmian klasyfikowanych przez Państwo Członkowskie jako odmiany winorośli do wyrobu wina gronowego (art. 19 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku wina, art. 20 ust. 6 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1227/2000 z dnia 31 maja 2000 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/1999 w sprawie wspólnej organizacji rynku wina, w odniesieniu do potencjału produkcyjnego).

III. Ocena skutków regulacji

1. Dochody oraz wydatki budżetu i sektora publicznego.

Proponowana zmiana spowoduje zwiększenie wpływów do budżetu państwa z tytułu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego w dłuższej perspektywie. Ułatwienie procedur związanych z podjęciem produkcji gronowych przeznaczonych do obrotu, spowoduje zwiększenie ogólnej produkcji winiarskiej w wyniku rozpoczęcia tego rodzaju działalności przez nowe podmioty, przede wszystkim przez rolników posiadających już własne uprawy winorośli. To z kolei będzie skutkowało zwiększeniem podaży tych produktów na rynek, co przełoży się na wzrost wpływów budżetu państwa z podatku VAT i podatku akcyzowego. Ustawa nie spowoduje żadnych dodatkowych wydatków budżetowych.

2. Rynek pracy.

Wprowadzenie w życie ustawy powinno mieć dodatni wpływ na rynek pracy. Ułatwienie procedur związanych z podjęciem produkcji win gronowych umożliwi tym rolnikom i innym osobom, które już posiadają własne winnice podjęcie wyrobu win gronowych jako dodatkowego lub podstawowego źródła dochodu. Powinno też zachęcić inne osoby do zakładania winnic i rozwijania produkcji win gronowych, co przyczyni się do wzrostu zatrudnienia na obszarach wiejskich. Wzrost zatrudnienia jest możliwy nie tylko bezpośrednio przy uprawie winorośli i produkcji wina, ale także w związku z rozwojem tzw. turystyki winiarskiej.

3. Konkurencyjność wewnętrzna i zewnętrzna gospodarki.

Wejście w życie projektowanej ustawy pozytywnie wpłynie na rozwój nowego sektora produkcji rolnej w Polsce, jakim jest uprawa winorośli i produkcja win gronowych.

4. Sytuacja i rozwój regionalny.

Wejście w życie projektowanej ustawy będzie miało pozytywny wpływ na rozwój tych regionów, gdzie warunki naturalne umożliwiają uprawę winorośli. Rozwój uprawy winorośli i produkcji win gronowych przyczyni się nie tylko do uzyskania nowych miejsc pracy i wzrostu dochodów w tych regionach, ale także do podniesienia ich atrakcyjności turystycznej. Wino jako unikatowy, specyficzny produkt lokalny przyczyni się także do promocji regionów.